

Семенов Євген
студент

Шевченко Наталія
к.і.н., старший викладач

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

**ДО ПИТАННЯ ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» ЯК
НОРМАТИВНОЇ СТУДЕНТАМИ ВИЩИХ АГРАРНИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ**

Нині зростає інтерес, як до теоретичних аспектів сучасної економічної науки, так і до раціонального використання тих чи інших економічних напрацювань. Переосмислення економічних механізмів, орієнтація на світову економічну практику, знання історико-економічних закономірностей та особливостей, практична реалізація історичного досвіду – запорука створення ефективного механізму ринкових відносин в умовах трансформаційної економіки України. «Історія економіки та економічної думки» є однією з дисциплін, які закладають основи світогляду та професійної культури фахівців з економіки.

«Історія економіки та економічної думки» представляє історичний аспект економіки суспільств тому, що будь-яка наука історична, як писав Й.Шумпетер «зміст будь-якої науки включає історію й не може бути задовільно викладений поза нею» [5, с.13]. Перефразовуючи Шумпетера, можемо сказати, що будь-яка економічна дисципліна не може бути добре зрозуміла, якщо не вивчена історія економіки та економічної думки.

«Історія економіки та економічної думки» – важлива нормативна дисципліна циклу загальноекономічної підготовки, складова вищої економічної освіти. Вона вивчає господарську діяльність людства в історичному розвитку та її наукове відображення в економічних поглядах і вченнях починаючи з первісного суспільства і до сучасності; основні явища і процеси матеріального виробництва; діяльність економічних організацій і установ; економічну політику провідних держав світу і України; досліджує загальні закономірності економічного життя, а також його особливості в окремих країнах.

Відомий американський дослідник української економіки Іван-Святослав Коропецький у книзі «Дещо про минуле, недавнє минуле та сучасне української економіки» зазначає, що «таким самим історичним фактом, як існування окремого українського народу, є його постійне господарювання на території свого компактного поселення. Економіка на історичних українських землях більше ніж тисячу років була національною економікою даного народу, а не економікою лише

Напря́м 3

«Досвід застосування та перспективи впровадження інновацій у вищій школі»

одного з регіонів якогось великодержавного комплексу. Ця економіка має свої власні інтереси, які український народ не зобов'язаний підпорядковувати інтересам будь-якої імперії» [2, с.29]. Із цього факту випливає необхідність у жодному разі не заперечувати минуле, а всіляко використовувати багатий історичний досвід, економічні знання і вчення стосовно нових соціально-економічних умов і реалій.

Для формування сучасного економічного мислення, фахової компетентності на основі оволодіння знанням та розуміння змісту, закономірностей, основних етапів та складових історичного процесу виникнення та розвитку фундаментальних економічних ідей, теорій, течій і напрямів, наукових шкіл та традицій на різних етапах еволюції суспільства для розуміння генезису та закономірностей функціонування сучасних економічних систем і сучасної економічної політики, підготовки фахівців нового покоління потрібно спиратися на фундаментальні знання, необхідні для всебічного вивчення різноманітних соціально-економічних процесів. Такі знання покликана надати історія економіки.

Після вивчення даного курсу студент керуватиметься таким результатом: засвоєння основних історичних фактів та подій, що характеризують становлення та розвиток господарств країн світу, змісту вчень основних шкіл та напрямків економічної думки, у яких знайшли відображення закономірності господарського розвитку країн світу; вміння аналізувати економічні процеси та їх відображення в економічній думці на різних етапах розвитку світових цивілізацій; оволодіння категоріальним апаратом дослідження історичного розвитку господарства.

У нинішніх умовах економічного життя України вищезгадані навички стануть у нагоді майбутнім фахівцям економічного спрямування на конкурентному ринку праці. І це стосується спеціалістів не лише аграрного сектору.

Таким чином можемо стверджувати, що «Історія економіки та економічної думки» як навчальна дисципліна повинна бути нормативною для студентів вищих аграрних навчальних закладів України, оскільки вона є джерелом науково вивірених фактів і теоретичного матеріалу для всіх економічних наук. Крім того, «Історія економіки та економічної думки» є міждисциплінарною наукою, яка тісно зв'язана й ураховує у своїх дослідженнях досягнення соціологічних наук, включає в свій аналіз ідеологію, політику, релігію й інші фактори з погляду того, як вони впливають на розвиток економіки й економічної теорії. «Історія економіки та економічної думки» ураховує все: гносеологічне коріння явища, реальні тенденції його розвитку й може з достатнім ступенем вірогідності пророчити майбутнє. А головне, вивчення дисципліни додасть майбутнім фахівцям цілий пласт знань, необхідний для формування економічної свідомості та громадянської культури.

Список використаних джерел

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі / М. Блауг. – К. : Основи, 2001. – 670 с.

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики соціально-орієнтованої економіки в євроінтеграційних умовах»**

2. Ковальчук В. М. Історія економіки та економічної думки: навч. посібник / В. М. Ковальчук – К., 2008. – 647с.
3. Левицький В. Історія економіки та економічної думки / Віталій Левицький – Тернопіль, 2009. – 169 с.
4. Леоненко П.М. Історія економічних вчень / П. М. Леоненко П. І. Юхименко : [навч. посіб.]. – К. : Знання, 2008. – 639 с.
5. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1982. – 487 с.